

Pályázati felhívás - Aktív Település díj

I. Háttér

Magyarország jövője szempontjából kulcsfontosságú, hogy a lakosság minél hosszabb, egészségben eltöltött életre számíthasson, és hogy mindenki számára elérhetővé váljon az aktív életmód. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által megfogalmazottak alapján az egészségi állapotot legnagyobb mértékben maga az életmód befolyásolja – így a mozgásban gazdag mindennapok elősegítése nemcsak egyéni, hanem közösségi felelősség is. E cél elérésében a települési önkormányzatoknak kiemelt szerepük van, hiszen az aktív életformához szükséges környezet és lehetőségek elsősorban helyi szinten alakíthatók ki.

A szabadidősportban való részvétel az egyik leghatékonyabb eszköze annak, hogy az emberek testi-lelki egészségüket megőrizték. Ehhez azonban nem elég az egyéni elhatározás: szükség van az elérhető és megfizethető sportolási lehetőségek biztosítására, különösen a lakóhely közvetlen közelében. Az elmúlt években az Aktív Magyarország Program keretében több mint száz kültéri szabadidősport-helyszín jött létre országszerte az önkormányzatok aktív részvételével. Ezek a fejlesztések nemcsak a sportolási lehetőségek bővítését szolgálták, hanem a helyi közösségek összetartását, a közösségi terek újraértelmezését is elősegítették.

A szabadidősport mellett az aktív életmód fontos eleme az aktív mobilitás. Kerékpárral, vagy más nem motorizált módon közlekedve úgy lehet beépíteni a rendszeres testmozgást a napi rutinba, hogy az nem igényel többlet időráfordítást. Az ehhez szükséges biztonságos infrastruktúra kialakítása mellett a települési önkormányzatoknak fontos szerepe van a szemléletformálásban is, hogy lakosság felismerje, hogy nem csak autóval érhetik el az úti céljukat.

Az Aktív Település díj éppen ezt a szemléletet kívánja elismerni: azokat az önkormányzatokat, amelyek tudatosan, hosszú távon gondolkodva tesznek azért, hogy lakosaik életének természetes részévé váljon a mozgás. A díj elnyerése azt jelenti, hogy az adott település nemcsak felismerte a fizikai aktivitás fontosságát, hanem konkrét, a lakosság széles körét megszólító lépéseket is tett ennek ösztönzésére – legyen szó futókörökről, közösségi sporteseményekről, kerékpárút-fejlesztésekről vagy akár az idősek és gyermekek mozgáslehetőségeit célzó kezdeményezésekről.

A díj célja nem csak a jó gyakorlatok elismerése, hanem az is, hogy más önkormányzatokat is inspiráljon hasonló programok elindítására. Hiszen egy aktív település nemcsak egészségesebb, hanem élhetőbb, összetartóbb, erősebb közösséget is jelent.

II. A pályázat célja

Az Aktív Település díj pályázat kiírásának célja, hogy a díj hozzájáruljon a helyi szintű életmódformáló törekvések elismeréséhez, ösztönözze az önkormányzatokat az aktív életmód további népszerűsítésére és méltassa az ezen a területen elért konkrét eredményeiket. A díj adományozása azt kívánja előmozdítani, hogy a helyi döntéshozók kiemelt figyelmet fordítsanak a lakosság mozgásban gazdag életmódjának támogatására, a szabadidősportot segítő programok, események és infrastruktúrák fejlesztésére.

A díjat azok a helyi önkormányzatok nyerhetik el, amelyek

1. ellátják mindazon kötelező feladataikat, amelyeket jogszabály számukra előír, és ezen túlmenően
2. teljesítik az Aktív Település díj odaítélésének szempontrendszerében meghatározott alábbi általános követelményeket:

a) aktív szerepet vállalnak a szabadidősport népszerűsítésében, különösen a pályázati lehetőségek kihasználásával olyan közösségi sportterek, események, eszközök létrehozásában, amelyek minden korosztály számára elérhetők,

b) példamutató együttműködést alakítanak ki a szabadidősport, mozgásprogramok területén tevékenykedő civil szervezetekkel, iskolákkal és helyi szereplőkkel,

c) a helyi közösségi életbe – különösen a mozgással, szabadidősporttal összefüggő kezdeményezésekbe – széles körben bevonják a lakosságot, elősegítve a társadalmi kohézió és az egészségtudatos szemlélet erősödését,

d) fejlesztik és karbantartják a nem motorizált módon közlekedők számára rendelkezésre álló infrastruktúrát és szemléletformálással is segítik az aktív mobilitás részarányának növekedését a település közlekedési munkamegosztásában,

e) az a)–d) pontokban megfogalmazott tevékenységek révén olyan fenntartható és tudatos helyi szemléletet alakítanak ki, amely hosszú távon biztosítja az aktív életmód támogatásához szükséges feltételek meglétét és fejlődését.

III. A díj jellege

Az Aktív Település díj évente adományozható elismerés, amelyet az aktív Magyarországért felelős miniszter adományoz. A díjjal oklevél, valamint a település közigazgatási határait jelző településnév- táblánál elhelyezendő dísztábla is jár, amely tanúsítja, hogy a település az aktív életmód népszerűsítésében élen jár.

A díjazásra és a címhasználatra vonatkozó szabályok:

- a) a pályázat három kategóriában – község, város, megyei jogú város-fővárosi kerület – kerül meghirdetésre, legfeljebb tizenöt település részesülhet díjazásban;
- b) a díjat egy önkormányzat öt éven belül egyszer nyerheti el, az adományozás időpontjától számított öt év elteltével az Aktív Település cím használatára való jogosultsága megszűnik, és eredményesen újra pályázhat;
- c) a díj elnyerése esetén a nyertes önkormányzat a díj adományozását igazoló oklevelet és dísztáblát kap;
- d) egy díjazott önkormányzat község kategóriában kettő, város és megyei jogú város-fővárosi kerület kategóriában négy dísztáblára jogosult, külön igény esetén, saját költségre a díjazott önkormányzatok további dísztáblákat készíttethetnek;
- e) a díjjal elnyert dísztáblákat a díjazott önkormányzat köteles a település közigazgatási határát jelző településnév-tábla közelében, a település fő forgalmi útvonalai mentén, a település központja felé vezető oldalon jól látható helyen, az adományozást követő 90 napon belül kihelyezni.

IV. A pályázat benyújtására jogosultak köre

Pályázatot nyújthat be minden települési önkormányzat vagy településrészi önkormányzat,

- amely vállalja a pályázati feltételek teljesítését és dokumentálását, és
- a benyújtás évét megelőző két évben konkrét intézkedéseket tett a szabadidősport támogatására.

V. A pályázat általános formai és tartalmi követelményei

A benyújtott pályázatnak az alábbi tartalmi elemeket kell kötelezően tartalmaznia:

- a pályázatot benyújtó önkormányzat neve,
- az aktív, sportos életmód támogatása érdekében végzett tevékenység bemutatása, kiemelt figyelmet fordítva a mozgás, mint szabadidős tevékenység színtereinek bővítésére,
- a lakosság, különösen az idősök és fogyatékkal élők sportolása érdekében tett intézkedések bemutatása,
- helyi közösségek által szervezett szabadidősport- események leírása,
- az aktív mobilitás részarányának növelése érdekében végzett szemléletformáló tevékenység, infrastruktúra fejlesztések és ezek eredményeinek bemutatása,
- településen elérhető szabadidősport célú használatra alkalmas létesítmények bemutatása,
- szervezeti feltételek, esetleges helyi aktív életmód stratégia bemutatása,
- a pályázat magyar nyelven történő benyújtása.

VI. A pályázatok elbírálásának szempontjai

A pályázatok elbírálását szakmai bíráló bizottság (a továbbiakban: Bírálóbizottság) végzi. A Bírálóbizottság az értékelés során figyelembe veszi, hogy a pályázó önkormányzat az adottságaitól – településmérettől, demográfiai helyzetétől, rendelkezésre álló erőforrásoktól stb. – függően hogyan valósítja meg a díj odaítélésének tárgyát képező tevékenységét.

Alapelve, hogy csak olyan önkormányzat részesülhet elismerésben, amely a jogszabályokban előírt kötelező feladatait maradéktalanul ellátja, és ezen felül aktívan hozzájárul az egészségtudatos, mozgásban gazdag életmód feltételeinek megteremtéséhez, különös tekintettel a lakosság fizikai aktivitásának ösztönzésére, a helyi közösségi élet sporton keresztüli megerősítésére, valamint a sport és szabadidős mozgás lehetőségeinek bővítésére.

A pályaműből egyértelműen ki kell derülnie, hogy az önkormányzat milyen elveket és koncepciókat követ az aktív életmód támogatásával összefüggő helyi döntéshozatal során. Fontos, hogy bemutatásra kerüljenek azok a célkitűzések, amelyek meghatározzák a mozgással, szabadidősporttal és aktív mobilitással kapcsolatos önkormányzati programokat, illetve hogy az önkormányzat miként ülteti át ezeket a célokat gyakorlati intézkedések formájában a helyi közösségek szintjén. Emellett a pályázatnak azt is tartalmaznia kell, hogy ezek az intézkedések hogyan járulnak hozzá a lakosság testi-lelki jóllétéhez, az egészségtudatos szemléletformáláshoz és az élhetőbb környezet kialakításához.

A pályázó önkormányzat emelje ki továbbá azokat a konkrét kezdeményezéseket és programokat, amelyekkel elősegítette a különböző korosztályok – gyermekek, fiatalok, felnőttek és idősek – közötti kapcsolatépítést és együttműködést. Fontos szempont, hogy milyen módon támogatják az információáramlást, a közös mozgásprogramokat és a párbeszédet, amely hozzájárul a helyi közösség összetartó erejének növeléséhez, valamint az aktív életmód társadalmi szintű megerősítéséhez.

A pályázatokat az alábbi szempontok alapján bírálja el a Bírálóbizottság:

1. Dokumentumok, stratégia, koncepció
2. Szervezeti feltételek
3. Infrastruktúra
4. A település működése
5. Kommunikáció
6. Együttműködés
7. Helyi közösség, közvetlen környezet

VII. A díj odaítélésekor előnyt jelenhet

- a) Az aktív életmódot támogató civil szervezetekkel, sportegyesületekkel, jogi személyiséggel nem rendelkező közösségi csoportokkal való együttműködés, valamint ezek munkájának rendszeres önkormányzati támogatása.
- b) Olyan helyi szabadidősport-közösség létrehozása vagy működtetése, amely rendszeres mozgásformát biztosít a lakosság számára (pl. közösségi futás, nordic walking klub, bringás reggeli stb.), illetve csatlakozás országos hálózatokhoz, mozgalmakhoz (pl. Futókörök Napja, Mozgás Éjszakája, Pontvadászat).
- c) Olyan egészségtudatosságot és életmódváltást támogató program működtetése, amely hátrányos helyzetű, mozgásukban korlátozott, idősebb vagy gyermekkorú lakosokat is bevon a rendszeres mozgásba, és az önkormányzat ezt aktívan segíti.
- d) Az aktív életmódhoz kapcsolódó feladatokat ellátó önkormányzati munkatárs alkalmazása, vagy olyan munkatárs kijelölése, aki saját munkaköri feladatai mellett e terület koordinációját is végzi.

VIII. A pályázatok benyújtásának módja és határideje

A pályázatot a [Helyi Közszolgáltatás Információs Rendszerben \(IKIR\) elérhető űrlap](#) kitöltésével lehet benyújtani, ami legkésőbb 2026. január 20-án jelenik meg. A benyújtás határideje: 2026.

február 6. 16:00. A pályázat kiírói fenntartják maguknak a jogot, hogy a pályázati felhívásban megadottakon túl egy alkalommal további információkat, kiegészítéseket kérjenek a pályázótól, amennyiben ezt az értékelési folyamat során szükségesnek találják. A hiányos vagy késedelmes pályázatokat a Bírálóbizottság nem veszi figyelembe.

IX. A pályázatok értékelése

A beérkező pályaművek regisztrálását, formai értékelését az aktív Magyarországért felelős miniszter irányítása alá tartozó, az Aktív Település díj pályázat lebonyolításáért felelős szervezeti egység végzi. A pályázóknak egyszeri hiánypótlásra van lehetőségük, az erre történő felszólítást követő 5 munkanapon belül van lehetőségük javított pályázati dokumentáció benyújtani.

A pályázatok tartalmi értékelését a Bírálóbizottság végzi, melynek összetételét a közigazgatási és területfejlesztési miniszter által adományozható elismerésekről szóló 3/2024. (IV. 9.) KTM rendelet határozza meg. A Bírálóbizottság javaslatot tesz az aktív Magyarországért felelős miniszter részére a díjazandó települési önkormányzatokra.

X. A díjak átadása

Az Aktív Település díj nyerteseinek kihirdetésére és a díjak ünnepélyes átadására az Aktív Települések konferencián, 2026 március 19-én kerül sor. Az átadóeseményt országos sajtómegjelenés kíséri.

XI. Kapcsolat, információ

További információ a pályázati feltételekről, illetve technikai segítségnyújtás az aktivterek@ktm.gov.hu e-mail-címen kérhető.